

ÚVODEM K NOVÉMU SBORNÍKU

Vychází-li nové historické regionální periodikum v podmínkách ne příliš nakloněných pro tento druh vydavatelské aktivity, naskytá se otázka, z jakých zdrojů. Ty jsou vskutku skromné, ale k vydání prvního ročníku Východočeského sborníku historického spojily své síly a prostředky Muzejní spolek v Pardubicích, pardubická pobočka Historického klubu a Východočeské muzeum v Pardubicích jako garant, který poskytuje přístřeší oběma jmenovaným spoluvydavatelům:

Muzejní spolek v Pardubicích, založený v roce 1880, obnovil v roce 1990 svou činnost, přerušenu nedobrovolně v poměrech poloviny padesátých let. Je sdružením zájemců o historické památky, dějiny a přírodu Pardubicka a chce navázat na vše pozitivní, konstruktivní a životaschopné ze své více jak stoleté tradice.

Také Historický klub obnovil v roce 1990 svou činnost, násilně přerušenu na počátku osmdesátých let. Jeho pardubická pobočka sdružuje profesionální historiky, především pracovníky muzeí, archivů a škol, i vážné zájemce o historii, působící na Chrudimsku a Pardubicku.

Východočeské muzeum v Pardubicích prošlo ve svém vývoji řadou změn. Původně jej zřizoval od roku 1880 muzejní spolek, od roku 1953 převzal jeho sbírky do své správy stát a muzeum začalo působit jako krajské. V roce 1973 z něho byla učiněna pobočka Krajského muzea východních Čech v Hradci Králové a od 1.ledna 1991 působí opět jako samostatné muzeum (s původním názvem Východočeské muzeum), jehož zřizovatelem je ministerstvo kultury ČR a územní působnost byla vymezena jižní částí bývalého Východočeského kraje.

Východočeské muzeum v Pardubicích považuje již několik let za jeden ze stěžejních úkolů provádět historický výzkum regionu svého působení. Jeho výsledky by se měly stát jak oporou pro vlastní muzejní činnost sbírkotvornou a presentační, popularizační a osvětovou, tak pro vytváření informační databáze, poskytující obraz o vývoji přírody a společnosti v regionu. Muzeum tak cílevědomě směřuje do kategorie institucí s informační základnou.

V neposlední řadě to je ovšem i obohacení vědeckého obrazu historie kraje, viděné v širších souvislostech národních a obecných.

Výsledky takového snažení se přirozeně musí promítat nejen v naznačených formách činnosti muzea, ale i jejich zveřejňováním jinými cestami. Jednou je i pořádání odborných konferencí a přednáškových cyklů. O vybudování takové tradice současné Východočeské muzeum rovněž usiluje. Za velmi důležité je ovšem třeba považovat publikování výsledků vědeckého výzkumu a dokumentačního snažení tiskem a to nejen v případě pracovníků vlastní instituce, ale i spolupracujících organizací a jednotlivých badatelů.

V tomto ohledu sehrává nezastupitelnou roli historické periodikum, které je nejen platformou pro prezentaci dosažených výsledků badatelské práce, ale i pro diskusi a kladení otázek, které jediné mohou jakékoliv badatelské úsilí posouvat vpřed. A právě nedostatek prostoru pro publikování výsledků regionálního historického výzkumu pociťují historikové, které kolem sebe Východočeské muzeum spolu s pobočkou Historického klubu a Muzejním spolkem sdružuje, s čím dál tím větší naléhavostí. Dosavadní pokusy o vydávání takového periodika, ať už na úrovni celého bývalého Východočeského kraje nebo jen v okruhu užší působnosti pardubického muzea, tyto představy nesplňovaly nebo neměly dlouhého trvání. Proto přicházíme s Východočeským sborníkem historickým, vědomi si jeho potřebnosti, ale i rizika dnešní vydavatelské aktivity.

Východočeský sborník historický by měl poskytovat prostor pro publikování studií, článků a edicí, vztahujících se k dějinám východních Čech. S ohledem na územní působnost jeho vydavatelů pak se zvláštním zřetelem na jižní část východočeské oblasti, především na regiony Chrudimska a Pardubicka.